

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 7 Februarie st. v.

Treizeci de milioane de lei noi sînt pentru o țeară ca România mai mult ca simplă măsură de precauțiune, mai mult ca septenatul pentru Germania.

Sînt foarte multe milioanele ce s'au votat și cheltuit în România în timpul celor din urmă două decenii pentru crearea unei armate destoinice și toată lumea știe, că încă acum doi ani România era pregătită pentru toate eventualitățile. De atunci până acum s'au mai cheltuit cu toate aceste milioane destule, și abia acum câteva săptămîni s'au mai votat cinci, precum se dicea, ultimele cinci, pentru completarea armaturii și pentru munițiuni.

Cum se mai votează acum treizeci de milioane de-odată?

În tot timpul crizei orientale atitudinea României a fost foarte calmă. Deși în prima linie interesați, Românii, atât guvernul, cât și țeara, au fost foarte rezervați și n'au eșit nici odată din neutralitatea expectativă. Atunci, când criza bulgară a izbucnit și Europa întreagă se alarmase, în România s'au amînat manevrele anunțate, pentru-ca să nu se creadă, să nu se poată presupune, că se fac concentrări, ceea-ce dovedește, că guvernul din București era bine informat despre situațiunea generală și despre relațiunile dintre puteri și știa, că nu are nevoie să alarmeze țeara prin concentrări făcute la hotarele Bulgariei războiului.

Dacă dar' astăzi acestui guvern 'i-se pun la dispozițiune treizeci de milioane, trebuie neapărat să presupunem, că în București se știe, că a trecut timpul rezervelor înțelepte și că în curînd va fi trebuință de treizeci, ba poate chiar și de mai multe milioane, nu pentru pregătiri, ci pentru purtarea războiului.

Altfel — ni se și spune aceasta. România are să-și apere neutralitatea și cele treizeci de milioane se vor cheltui, pentru-ca pămîntul românesc să nu fie și

de astădată teatrul războiului, cum a fost în atâtea rînduri.

E fără îndoială înțeleaptă politica fraților nostri de peste Carpați. Ei sînt mulțumiți cu situațiunea, în care se află, nu vor să obțină dela nimeni nimic și nimeni nu pretinde nimic dela dînșii: cel mai cuminte lucru e dar' să-și urmeze lucrarea pacinică în vreme-ce alții se războiesc. Ne îndoim însă, că această politică înțeleaptă se va pute susține până în sfîrșit.

Dacă este adevărat, că ne aflăm în ajunul unui războiu, în acel războiu vor fi angajate și interesele vitale ale României și România în cele din urmă tot va trebui să intre în acțiune alături cu aceia, care trebuie să eșe învingători, pentru-ca aceste interese să fie asigurate.

Dar' frații nostri de peste Carpați știu mai bine, care le sînt interesele și cum au să le susțină, pe cine se razimă, când și cum au să intre în acțiune, în genere, ce întrebuițare au să facă de puterile lor.

Noi să ne interesăm mai presus de toate de propriile noastre interese.

Le este ușor celor ce tot mai știu ceva despre scopurile mari ce se urmăresc prin sguduirea, în ajunul căreia ne aflăm; dar' ne este greu nouă, care stăm aici, ne uităm împregiurul nostru și nu prea înțelegem nimic din cele-ce se petrec, mergem, precum sîntem duși, și nu știm, unde e vorba să ajungem în cele din urmă, ce e bine și ce e rău pentru noi înșine.

Foarte mulți dintre noi sînt dar' frămîntați de gânduri grele și de vii nedumeriri, nedumeriri cu atât mai amare, cu cât sîntem cuprinși de adîncă nemulțumire.

Nu este cu toate acestea nimic mai lămurit ca linia de conduită ce ni se impune în mod firesc pentru toate eventualitățile: să fim cu toții, ceea-ce este în firea neamului nostru, oameni cuminte.

Pe noi nu ne întrebă nimeni, ce avem să facem, nici avem noi să schim-

băm mersul firesc al lucrurilor: să consulte fiesce-care interesele patriei sale și să facă ceea-ce îi dictează aceste, căci ele sînt de astădată identice.

„Fă-ți fără de șovăire, fără de opunere și în toată conștiința datoriei de cetățean și nu te teme de nimic!“ — acesta e sfatul, care trebuie să 'i-se dea fiesce-cărui Român.

Și dacă cei mai mulți vor urma acest sfat, interesele noastre comune rămân salvate și din sguduirea socială nu poate să urmeze nimic rău pentru noi.

E o nenorocire și pentru noi, și pentru țeara aceasta, că tocmai acum ni s'a impus o luptă grea din partea concetățenilor nostri maghiari: să sperăm, că grijile mari și mai serioase îi vor îndemna să ne dea deocamdată pace, ear' dacă speranța aceasta ar fi zadarnică, să fim noi mai cu minte, să stăm strînși la un loc, să nu întreprindem nimic unii fără de alții, și să nu primim lupta, — căci într'un an doi tot n'o să perim noi, ear' apoi vom pute să urmărim lupta în condițiuni mai egale pentru ambele părți.

Eșirea dlui Mocsáry din clubul partidului de independență. În conferența partidului de independență s'a dat cetire următoarelor scrisori, adresate președintelui partidului Danil Irányi de către deputatul Mocsáry:

„Onorabile dle president! În urma concluderii desaprobată al clubului mă simt necesitat de a declara, că resignez la calitatea de membru al comitetului executiv și es din club. Nu pot însă să nu fac observarea, că nu pot recunoaște de întemeiată afirmația cuprinsă în concludus: că punctul meu de vedere în chestiunea naționalităților „e în contradicție diametrală cu programul partidului.“ Partidul la mai multe ocațiuni și chiar foarte de curînd din nou a declarat, că susține principiile egalității, de drept; dar' e minimul egalității de drept, ca legea existentă să se respecte față cu naționalitățile. — Cu distinsă stimă Ludovic Mocsáry.“

Foiața „Tribunei“.

Tămăia dracului.

Poveste

de Ioan P. Reteganni.

(Urmare și fine.)

Dracii se sfătuiră, cum să folosească ei buruiana aceea, care e din fratele lor crescută? Deci se hotărîră să o uște, apoi uscată să o aprindă și fumul să-l bea. Mama dracului celui mort, a lui tutun, era numită Pîca; ea era foarte supărată după feciorul ei și plîngea. Soborul drăcesc a hotărît, ca întru cîntea acestei mame supărate să se facă ulcica, în care se va arde tutunul. Așa au făcut pipa, adică luleana. Apoi a poruncit, ca dracii, cari vor ține țeva pipe în gură, când vor fuma să dică tot: pî! pî! pî! adică: Pică nu fi supărată!

Și toate s'au întimplat la fel; fiecare drac 'și-a făcut câte o pipă de lut, 'i-au pus câte o vergea de tufă și, umplîndu-le de tutun și dîndu-le foc, începură a strînge din buze și a face: pî! pî! pî! Eară Pîca începă a-și pierde jalea din ce în ce, până în urmă luă și ea o pipă dela un drăculeț, care avea două și pipă și dînsa, să-și treacă de necaz.

După-ce mîngăiară pe babă, țînură dracii alt sobor, ce să facă cu cioara cea din copaciu? Și soborul hotărî, ca din ea să facă numai decăt un Țigan. Și s'au dus vre-o șapte, opt draci și au furat cioara din copaciu așa fără pene cum era, și au făcut din ea un Țigan;

acela cum 'și-a deschis ochii a strigat: „Măi, care 'mi-ai luat pipa?“ Și mult se bucură dracii vîdînd, că Țiganul n'are altă poftă mai mare. Acum știu de ce Țiganii sînt așa mari pipători? Și de ce le dic lor cioară? Dar' ean tăceți, că nu-i gata!

Ei, dar' dracii numai cu atîta nu erau mulțumiți; ei voră, că buruiana ce e crescută chiar din sângele lor, să se lățească în toată lumea, să o folosească toți oamenii, nu numai ei și Țiganii. Acesta însă era un lucru greu, dar' în urma urmelor tot au isbutit.

Era adică pe vremile acele un împărat foarte puternic și bogat, și el avea numai o fată. Fata aceea era tare frumoasă, dar' fiind pleșugă, adică cu capul gol ca o curcubetă, nu o putea vedea tatăl-seu în ochi. — Odată împăratul a făcut un ospet mare, la care a chemat pe toți craii și împărații vecini. Dar' când s'a apropiat ziua ospetului celui mare, 'și-a chemat fata înainte și 'i-a dis:

„Iați merinde și bani, câți veți pute duce în spate și te du dela casa mea, dar' te du, și dusă să fii până vei ave pîr pe cap cum au alte fete de vîrsta ta. Fără pîr pe cap să nu te mai vîd!“ — Așa 'i-a poruncit tatăl-seu, împăratul, ear' fata început-a plînge, a se vîieta, că ea nu-i de vină, că și ea ar vră să aibă pîr, dar' dacă nu-i crește, ea nu-i de vină. Împăratul nici că vrea să o asculte, ci îi dis:

„Du-te, și fără pîr pe cap nu mai înturna!“

Ce să facă biata fată? S'a pus pe cale și, du-te, du-te, tot înainte până 'i-s'au gătat și me-

rîndea și banii. Atunci a înserat lîngă un copaci, unde erau doi oameni lîngă foc și pipau de mergea colb; fata nu vîduse până atunci pe nimeni pipînd, deci se cam temea de cei doi oameni, dar' în urmă se gîndi: tot eu o moarte sînt datoare, și așa merindea 'mi-am gătat-o, banii încă, acasă n'am ce căuta... deci — merge atîta la foc.

— Bună seara, bade!

— Bună se-ți fie inima, draguță, — disese unul din cei doi oameni, apoi o pofti să șadă lîngă foc, vîdînd-o ostenită de cale. Și ședî fata, și prîneră a vorbi, le spuse cine e? a cui e? ce caută? și cât a umblat, fără de a-și afla leacul?

— Oh! — disese unul dintre cei doi pipători, — bine că ai dat de noi, nu te teme, până dimineață ai pîr ca fetele cele mai frumoase, apoi ne vei prinde și d-ta odată bine în vreme de lipsă.

Și numai decăt ospetară cei doi oameni pe fata împăratului ce se avură, apoi o unseră cu nisce ulei pe cap, apoi o culcară să se odihnească. Când se trezi dimineața, avea pîr până în genunchi: galbin, des, moale și frumos, de să mai fi avut încă doi ochi, ca să te uita la el. Când îl vîdî fata, mai că leșină de bucurie; dar' eară 'și trase de seamă și mulțumi oamenii frumos, apoi îi întrebă, că pentru binele aceasta mare ce 'i-au făcut, ce vor pofii? că uite, tatăl-seu le va da ori-ce, că e împărat puternic și bogat.

Dar' oamenii cei doi au răspuns:

— Nu-ți cerem nimic, decăt ca buruiana asta, care se cheamă tutun, să o duci la voi acasă; îți dăm și o pipă, spune înălțatului împărat să

Correspondență din Viena.

Viena, 17 Februarie n. 1887.

Contele Taaffe a răspuns prin o ripostă foarte energică la interpelațiunea provocatoare a capului corului german-național Knotz și de sigur toate cercurile patriotice ale monarhiei vor afla cu satisfacțiune, că guvernul cislaitan e de parte de a se lăsa să fie intimidat de intrigile irredentistilor germani din Boemia-occidentală, care calcă în picioare fără nici o conștiință și considerațiune toate interesele de stat.

Noi de sigur sîntem cei din urmă, care aducem omagii unui guvernamentalism orb sau care vom să negăm dreptul luptei opoziționale.

Dacă un guvern părăsesce căile dreptului și ale justiției, dacă lovesce în moralul public, apoi e datorie de a-l combate și atunci opoziția e partidul dreptului, partidul de stat în sensul cel mai pur al cuvîntului. Dar' opoziția nu trebuie să combată pe stat în locul guvernului, nu trebuie să pună în locul inimiției ei contra guvernului, inimiciția ei contra statului.

Cultul lui Bismarck, pe care îl profesează Germanii-naționali, entusiasmul lor pentru unita Germanie, cochetarea lor cu Berlinul, toate acestea nu sînt făcute încît să apară în lumina unui partid austriac-patriotic, și toți acei care doresc sincer durarea monarhiei habsburgice, trebuie să fie plini de o satisfacțiune sinceră, că guvernul contelui Taaffe pare bine decis să nu lase mîna agitațiunilor acestei periculoase cochetări și să întrebuițeze contra dînsiei toate mijloacele de apărare legală.

Noi nu am fost nici odată dușmani ai Germanilor, recunoaștem cu plăcere marile merite, pe care le-a cîștigat elementul german și cultura germană pentru Austria și popoarele ei negermane, și sîntem la ori-ce moment gata și dispuși să respectăm superioritatea Germanilor pe toate acele terenuri, pe care într'adevăr există.

Dar' Germanii au comis deja odată grava eroare de a nu voi să recunoască dreptul popoarelor negermane și au descătenat prin această lupte de constituțiune, care încă astăzi nu sînt terminate și care au ocazionat deja monarhiei mari greutăți.

Pe cât chiar nu sîntem de acord cu procedurile partidelor guvernamentale, cu toate acestea rămănem solidari contra agitațiilor germano-naționale, și trebuie toți să condamnăm cât se poate mai absolut deopotrivă aceste încercări, de a atrage populațiunea germană pe căile unei politici ne-austriace.

pipeze cu ea, să bage adică în ea frunze de aceste de tutun și să pună pe ele foc și să tragă fumul în gură, că este foarte benefic. Ca să nu 'i-se gate buruiana nici odată și să aibă totdeauna ce fuma, ea îi dă și sîmînțe de tutun, seamănă-le cum vei ajunge acasă, și dă la cine va cere din ele, că e o buruiană tare bună și vrem să se lățească în toată lumea; noi sîntem doftori și numai binele oamenilor îl vom; nimic nu cerem nici nu primim pentru leacurile și sfaturile noastre.

Fata a luat frunzele și sîmînța cea de tutun, le-a pus bine cu pipa la un loc și a mers atîta acasă. D-șeu știe în cîtă vreme a tot mers cătră casă, dar' de bună seamă a ajuns curînd, că mergea cătră casă, de sta să sboare de bucurie că ea are pîr frumos ca alte fete, ba încă mai frumos. La împăratul acasă încă nu se gîtase ospetul; toți erau în voie bună. După-ce întră fata în lăuntru și vîdî împăratul, că ea are pîr, era să-și eșe din piele de bucurie. Ea le povesti toată întîmplarea, dărui tatălui seu pipa și frunzele cele de tutun și el prinse a fuma; și 'i plăcu fumul cum era cam voios de vin; și dădu și celorlalți oaspeți să fumeze, și la toți le plăcu. Ear' fata le dete la toți sîmînță, să-și seamene și ei pe acasă buruiana dracului, adică tutun. Așa s'a prăsit tutunul în lume, dragii mei, și el nu este altceva, decăt tămăia dracului!

Când a isprăvit vorbele aceste, a murit de tot omul nostru, și mort e până în ziua de astăzi.

Germanii-naționali nu sînt încă decît o mică fracțiune, numărul lor e încă prea minim, încît să poată deveni periculoși marelui monarhiei austriace. Țintele lor însă sînt pe cît de periculoase pe atît de recusable și de aceea trebuie să ne aflăm contra lor neconțenți pe *qui vive*.

Purtarea lor denotă, că nu cunosc nici o considerațiune, că nu se spăria de nici un scandal, ci că sînt decisi la toate.

Cu atît mai mult e necesar să li se dea la timp dovada, că statul nu cugetă să se dea înapoi înaintea lor, și că se simte destul de puternic să le pună pumnul pe ochi.

Guvernul trebuie să fie cu răbdare față cu cei care reclamă dreptul lor.

Față cu aceia însă, care amenință statul și-i sînt periculoși, respingerea cea mai rezolută e la locul ei.

Discursul deputatului Ludovic Mocsáry.

În următoarele reproducem după „Egyetértés” în întreg cuprinsul său discursul ce l-a ținut dl deputat dietal Ludovic Mocsáry în ședința dietei ungare dela 15 Februarie n.:

Onorată casă! (Sgomot. S'audim!) Cu acest privilegiu doresc să fac unele observări cu privire la politica ce o urmează guvernul în cestiunea naționalităților. (S'audim!) Cred, că aceasta mai bine la acest resort o pot face, după ce resortul instrucțiunii publice este acela, în al cărui cadru s'a obișnuit mai cu seamă a se tracta afacerile ce privesc cestiunea naționalităților. Mai de multe ori am vorbit în această cestiune, și n'am avut intențiune în genere a pune la probă paciența onor. camere la și mai multe ocaziuni. Nu voesc să mă provoc la fapte mai vechi, deși importante, cari în această onorată casă s'au atins deja de mai multe ori; numai câteva casuri doresc să le amintesc, nu atît pentru că ar fi de o mare gravitate, cît mai mult pentru că aruncă o lumină caracteristică și viuă asupra acelor idei și a acelei direcțiuni, pe care onor. guvern crede de cuviință a urmări în cestiunea naționalităților.

În special în ceea ce privește competența domnului ministru de instrucțiune, fie-mi permis a aminti numai aceea, ce s'a petrecut în anul scolar expirat la gimnaziul superior regesc din Lőcse (Leutschau). Din acest institut au fost eliminați nu mai puțin ca 8 scolari pentru pretenșiunea agitațiune în contra statului. Sentința a adus-o direcțiunea, această sentință ca de obicei s'a așternut ministerului de instrucțiune și onor. minister a și aprobat-o. Ce fel de uneltiri în contra statului au putut să fie acele, care au cauzat eliminarea, se poate vedea și din aceea, că scolarii eliminați au fost băieți de 14, 15 și 16 ani și numai unul dintre ei a fost de 17 ani. Care a fost păcatul lor? Nici vorbă nu e, că ar fi înființat vre-un conventicul, club, sau vre-o reuniune, n'au făcut alta, decît că s'au întrunit la unul din colegii lor, care avea o locuință mai bună, și acolo au cetit foi slovacă, au cântat cântece slovacă, dar' nici vorbă să fi făcut vre-un scandal. N'au făcut secret din aceea, că sînt Slovaci; din cauza aceasta s'au născut dese frecări între ei și între alți colegi ai lor și denunțarea acestor colegi de școală a fost baza, pe care s'a adus sentința, în urma căreia 5 înși dintre dînșii sînt excluși din toate institutele țerii, 2 numai din anumite institute ale Ungariei-de-sus, ear' unul a primit o pedeapsă mai mică. Aceasta nu prea are lipsă de coment. Că nisece tineri necopți au cetit foi slovacă și s'au declarat ca Slovaci, și că pentru aceasta să fie despărtați dela cariera lor, să fie stigmatizați pentru toată viața lor și a arunca în tină cheltuielile ce le-au avut părinții cu ei — pentru că au fost copii de oameni săraci — eu aflu, că aceasta nu se poate uni cu dreptatea; a da premii scolarilor, ca între dînșii să joace rolul de denunțanți, aceasta nu o pot privi ca o creștere morală potrivită, a crește din 8 scolari dușmani înverșunați ai Maghiarilor, aceasta nu o pot privi nici decum ca o politică bună și mult îmi pare rău, că onor. d-n ministru, dela care a atîrnat toată treaba, nu a îndrămit între marginile cuvințioase hiperzelul direcțiunii gimnaziale. (Mișcare.)

Fie-mi permis a cita un alt caz ce aparține competenței ministrului de interne. (S'audim!) Comitatul Tërnavai-mici a contribuit în anul trecut 10,000 fl. în folosul reuniunii de cultură ardelenescă așa, ca o parte din acea sumă să se iee din averea comitatului, cealaltă parte însă să se acopere prin arunc de dare. Această decisiune a comitatului, ce seamănă cu aceea ce a adus-o mai de mult comitatul Sătmarului, a fost înaintată ministrului de interne pre lungă un recurs, și recurenții au fost respinși cu cererea

lor din cauză, că comitatul ar fi avut dreptul de a decide un arunc de două procente de dare, mai departe pentru că între acele scopuri, pentru cari comitatul este în drept a face aruncuri de dare, se numără și „scopurile culturale”. Eu, onor. cameră, sînt de convingerea, că această decisiune a comitatului Tërnavai-mici nu se poate aduce de loc în consonanță cu legea, căci deși e adevărat, că în lege se vorbește de scopuri culturale, a sprigini acea reuniune ardelenă în numele culturii, s'e-mi permiteți, este numai un joc de cuvinte, pentru că adevăratul scop al acelei reuniuni este lățirea maghiarisării, acest scop însă nu se cuprinde în lege. (Mișcare și sgomot.)

Körössi Sándor: E unul și același.

Ludovic Mocsáry: Pardon, dar' cultura nu se poate identifica cu maghiarisarea, pentru că nici onor. deputat Körössi Sándor nu va nega, că cultura se poate promova și mijloci nu numai în limba maghiară, ci și în altă limbă, și nu va susține nici aceea, că naționalitățile n'ar avea alt drept decît acela, ca cultura să li se administreze în limba maghiară, căci este exprimat în legea de naționalitate dela 1868, că e nisuirea și chiar datorința statului, de a mijloci, ca locuitorii de altă limbă să-și poată câștiga instrucțiune în propria lor limbă, până acolo unde se începe învățămîntul academic.

Dar' nu se poate lua drept motiv al decisiunii comitatense nici ceea ce a ținut ministerul cu ocaziunea respingerii recursului, că adevărată reuniune de cultură ardelenă față cu diferitele naționalități și-a lătit activitatea sa de interes general, care exclude ori-ce pornire dușmănoasă în acest comitat, ceea ce ori de ce limbă ar fi poporațiunea lui, nu poate să-i dea privilegiu de a se simți vătămă. A maghiarisa cu bani româneschi pe Români — aceasta nu o țin de o procedură dreaptă și deamă de Maghiari. (Contrațiceri în stînga.)

Dacă am amintit odată reuniunile de cultură, fie-mi permis, onor. casă, a spune, că eu nu primesc de norocoasă direcțiunea, în care aceste „kultur-egylet”-uri și-au început activitatea lor; pentru că, binevoii a-mi concede, această direcțiune e hotărît agresivă față cu celelalte naționalități, și o scim foarte bine, că acțiunea născă reacțiune. (Nelinește în stînga extremă.) Ar fi cu totul altceva, dacă acele reuniuni s'ar ocupa numai de aceea, ca să salveze pe seama națiunii maghiare pe aceia, cari sînt expuși de a se slavonisa sau românisă, sau de a-și mări numai la aceea, ca să dea ocaziune pentru însușirea limbii maghiare, acolo unde se cere, precum de exemplu am experiat aceasta cu bucurie în capitală, sau și în alte orașe, dar' mă rog de iertare, că aceleași reuniuni cu mijloacele ce le-au ales ele, cu asilurile lor de copii, cu instrucțiunea populară, cu premii menite pentru propunerea cu succes a limbii maghiare, ca cu toate acestea să năvălească asupra naționalităților acolo, unde locuiesc în masse compacte și a voi să le maghiarizeze cu grămada (Strigări în stînga extremă: cine o voiesce aceasta!) mă rog de iertare aceasta este o idee utopică și ea tradează numai, că există voința, deși nu este și puțință lungă ea și că Maghiarii în genere nu se pot liniști cu aceea, ca să fie în țeară și locuitori de altă limbă, deoarece ei sînt de credință, că un bun patriot în această țeară nu poate fi decît numai cel-ce vorbește ungurește, și aceasta, dlor, este nu se respectează și vătămă cu privire la naționalități. (Nelinește și reprobări în stînga extremă.)

De altminterlea, dacă lucrul ar merge numai până acolo, ca întreaga lucrare de maghiarisare să se facă pe cale socială, atunci s'ar putea dice, că statul respectă dreptul de întrunire și așa ar avea ocaziune să apere acest drept și la alte naționalități. Dar' aceea n'ar trebui să o permitem statului, ca organele lui și autoritățile administrative să se amestece în asemenea lucruri și să procedă astfel precum, vedem că o fac, n'ar trebui onor. guvern să influențeze și să încurajeze și alte organe administrative ca să lucreze întocmai.

Încă un caz s'e-mi fie permis a-l aminti pe scurt. E lucru cunoscut, că în anul trecut comitatul Zolyom a hotărît să maghiarizeze numele unui întreg șir de comune slovacă.

Thaly Kálmán: A le remaghiarisa!

Ludovic Mocsáry: Pardon! Nu se poate remaghiarisa, pentru că nu se poate, ca înainte de asta săte să fi avut numiri atît de poete ca: Lopein, Vazok, Szakbény, Szélcse, Doval sau Get, pe care și în ținuturile unguresci le-au botezat cu cunoscutul nume: Gyetvát. Schimbarea aceasta de nume nu prea arată din partea respectivilor patrioți zeloși vre-un sentiment puternic pentru limba maghiară. Observ numai în treacăt, că după mine nu s'a putut găsi un mijloc mai nepotrivit pentru înaintarea maghiarisării, decît această maghiarisare a numelui. Ce

voesc să ajungă comitatul Zolyom cu puțină mînjitură maghiară? Privind lucrul curat din punctul de vedere al maghiarisării — n'a succes a face încă din nici un Slovac Maghiar, dar' pagabă s'a cauzat cu pornirea de maghiarisare, pentru că Slovacul, care vede aceste nisuițe, își gîndesce: Ce voesc acești domni maghiari? Nu-i destul că mereu ne înmulțesc sarcinile, acumă și aceea îi supără, că de ce se sîntem Slovaci? Dece-i supără, că ne rugăm la Ddeu în limba noastră maternă? Acele table, pe care sînt scrise numele maghiarisate, vor juca încă rolul pîlării lui Gessler. (Ilaritate.) Slovacul, vîdîndu-le pe acestea, va înjura odată pe Unguri și va fi gata să devină pradă în mîna agitatorilor fără conștiință. (Mișcare mare în stînga extremă.)

Procederea comitatului cu acest privilegiu plesnesce în față chiar și legea, pentru că ar fi fost datorită comitatului în ori-și-ce cas, înainte de a face maghiarisarea să întrebe, dacă se învoescse comuna, pentru că în sensul legii comunale, comuna hotărăse înșiși în afacerile ei interne. (O voce în stînga extremă: Cu toate acestea au fost întrebat!) N'am cunoscință despre aceasta. Care va să dică, comunele ar fi trebuit să fie întrebat și fără consimțămîntul acestora procedura comitatului nu are nici o basă legală. Tocmai de aceea îmi pare rău, că ministerul a aprobat o astfel de procedură.

Dar' nu mai continuu, on. cameră, cu înșirarea singuraticelor casuri. Eu cred, că și cele ce le-am citat aici vor arunca lumină asupra acelui mod de cugetare asupra acelei direcțiuni, pe care on. guvern o urmărește în cestiunea naționalităților. Se vede că on. guvern în general nu crede, că este chîmarea lui, ca să înfrîneze șovinismul în stăruințele sale, ce nu sînt la locul lor și nu au nici un scop; ba mai mult: el încurajează șovinismul de-adreptul prin purtarea sa. Procedura guvernului dă loc presupunerii, că pentru lățirea maghiarisării toate sînt iertate, scopul sfîșiesc mijloacele, și că cu asemenea uneltiri un nefericit norocos își poate câștiga merite înaintea guvernului. Eu cred, că nu aceasta este misiunea guvernului, ci o curată obiectivitate față cu naționalitățile. Guvernului nici odată nu-i este permis a uita, că conduce afacerile unei țeri poliglote, că este deopotrivă guvern Maghiarilor, Slovacilor, Românilor, Sîrbilor, nu-i este permis a uita, că țeara nu poate fi un „kultur-egylet” în stil mare și că într'însa trăiesc cetățeni de naționalitate diferită, cari trebuie să împartă între sine în mod egal nu numai sarcinile, dar' și dreptatea. (Strigări din dreapta: Așa se și întîmplă!)

E imposibil să nu observăm și într'asta cea politică de cortezie, pe care așa de adese ori-i-o imputăm guvernului. Guvernul vede o mare putere în curentul șovinst, de aceea nu cutează a păși în contra lui. Simte bine, că nu prea are mult titluri la popularitate, crede, că cu aceasta va ajunge încă la popularitate și sperează, că pentru politica sa față cu naționalitățile, națiunea îi va ierta deficitul și datorile nesfîrșite ce le face... tocmai așa cum un june ușuratic la minte iartă darea de seamă curatorului său, numai să nu-l tulbure în satisfacerea pasiunilor lui periculoase. Nu-i mirare că dacă în această țeară fiecare își poate lua voia, a călca, a ignora și a eluda legea pozitivă și dacă îi spunem în față aici parlamentului și guvernului, că legile nu se respectază, nu-i mirare, dic, că legea dela 1868 este numai pe hîrtie și nuse execută nici măcar într'un singur punct. (Mișcare.)

Nu știu auziți a dl ministru de justiție, ce a spus mai deunăzi deputatul Dimitrievici, că în cercul său de alegere autoritățile resping ori-ce hîrtie și ori-ce adaus la actele ce li se presentă, cari nu sînt redigiate în limba maghiară. (Strigări sgomotoase: Bine o fac! Mare mișcare. Bine o fac!)

Polónyi Géza: Protesteze Miletici în contra acesteia, ear' nu dl deputat. (Aprobări.)

Ludovic Mocsáry: Rog cu toată stima pe dl președinte, să binevoască a mă scuti de asemenea întreruperi. Îmi pare foarte rău, onor. casă, că dl deputat o spune aici în sinul dietei, ce bine se întîmplă, dacă una din legile fundamentale ale statului nu se respectază și se eludează în fiecare moment. (Mare sgomot.)

Președintele: Nu pot opri în parlament, onor. d-le deputat, ca unul sau altul dintre deputați să nu dea expresiune vederii sale prin întreruperi. (Aprobări viue în toate părțile.)

Rácz Géza: E trist, că din sinul acestei partide trebuie să auzim un astfel de discurs. (Aprobări în stînga extremă.)

Ludovic Mocsáry: E dureros, on. casă, când i-se spune guvernului, că nu se respectază legile și când guvernul privește la aceasta cu indiferență. Și aceasta n'a țin-o numai deputa-

tul Dimitrievici, ci au țin-o foarte mulți. Vă rog numai a vă aduce aminte de deputatul Szabovlievics, al cărui discurs leal l'am ascultat cu bucurie în ultima sesiune. Am băgat în buzunar frumoasele lui declarațiuni patriotice și le-ale, dar' cu toții au ignorat aceea, că și dl deputat a spus-o, că cestiunea naționalităților există numai pe hîrtie.

Eu, on. casă, vîd cu adîncă îngrijire politică, ce o urmăresc în cestiunea naționalităților guvernul și în general statul ungar și societatea maghiară. Și cu o îngrijire atît mai mare vîd aceasta, cu cît încep mai mult a se îngreuna timpurile deasupra patriei noastre. Eu cred, că nu e om în această casă, pe care nu l-ar umple de îngrijire, sau pe care nu l-ar neliniști cel puțin, că în acest moment nu stăm pe picior bun cu naționalitățile. Eu cred, că vom străbate prin pericol, dacă va năvăli asupra-ne. Pentru că putem să ne încredem puțin și în noi și poate nici în privința ajutorului nu vom fi lipsiți, dar' acel sentiment, pe care l'am amintit, că este anume cu neputință, ca în aceste momente să nu se pîtrundă fiecare de ideea, că totuși ar fi bine, dacă am sta pe picior mai bun cu naționalitățile; vîd rog a ave în vedere, că totuși ar fi bine a ne gîndi puțin și asupra aceleia, că oare bună e direcțiunea, ce o urmărim față cu naționalitățile, statul și societatea deopotrivă. Și fiindcă în aceste momente sînt preocupați toți fiii patriei de ceea ce se poate întîmpla în viitor, binevoiesc on. casă a-mi permite de a mă ocupa cîteva minute de influența ce o poate avea asupra relațiilor noastre externe cea politică, pe care o continuăm în această țeară în cestiunea naționalităților. De aliați avem neapărată trebuință. Cu cestiunea, că încît ne putem răzima pe Germania, cred, că sîntem până acum în curat, și se dea Dumneșu, ca să nu venim cu ea și mai mult în curat. În ceea ce privește marea noastră interes, ca Rusia să nu pună mîna pe Peninsula-Balcică, putem să contăm la ajutorul Turciei, Angliei și poate și la al Italiei; dar' încît vom trebui să stăm față în față cu Rusia, amicitia statelor balcanice, cu deosebire amicitia și alianța Sîrbiei și a României este mai însemnată pentru noi, decît amicitia acelor puteri mari.

Eu așa cred, domnilor, că această alianță se poate câștiga.

Auziți-am noi deja din parte slavă amintindu-ni-se Philippi și am auzit declarațiunea, că Sîrbii din parte-le așteaptă liniștiți războiul cu Rusia. Cunoașteți mișcarea națională în diferitele țeri slave. În Praga renumiții șefi de partid, în Agram vestiții agitatori amenință cu Muscalul, întocmai poate ca și scolarii din Lőcse sau lucrătorii slovaci îmbrățați în piața Pestei, pentru că știu, că aceasta îi face pe toți nervoși și cu aceasta se poate influența asupra lor. Sînt însă convins, că nu se află între rasele diferite slave una, care și-ar dori ceva din fericirea absolutismului mîscălesc.

Ce privește însă pe Români, onor. casă, interesul rasei române este pe deplin identic cu interesul rasei maghiare, pentru că neamul român tocmai așa este vîrit în mijlocul marelui rase slave, ca cel maghiar și formează baza naturală a alianței, și ori-cît de greu ar fi de a împăca relațiunile faptice, ori-ce s'a petrecut între noi în trecut, aceasta este o situațiune în adevăr imposibilă și rîsturnată cu capul în sus și se va întîmpla mai curînd sau mai tîrziu, ca ceea ce a unit Dumneșu, omul se nu despartă. Logica situațiunii ne îndrumă de-adreptul la aceasta. A folosi această situațiune pentru alianțele statului este problema guvernului, care, după ce Ungaria este în prima linie interesată în cestiunea Orientului, este chemat a pune în cumpănă influența lui covîșitoare în politica orientală a monarhiei. Dar' statul ungar, onor. cameră, nu numai pe calea influenței ce compete diplomației are un rol însemnat în cestiunea Orientului, ci are rol însemnat în cercul propriei sale competențe, ca stat ungar, și nu numai statul, ci și societatea maghiară, pentru că aceste sînt chemate a se ocupa de cestiunile naționale, care sînt mult implicate în cestiunea Orientului.

Admit, onor. casă, că putem să fim în bună prietenie și în alianță, fie cu Sîrbii, fie cu Români eventual pe scurt timp și fără ca să se tracteze cestiunea de naționalități. Dar' trag hotărît la îndoială aceea, că fie cu Sîrbia, fie cu România vom pute să încheiăm o alianță durabilă și sigură, dacă nu ne va fi succes mai înainte a inaugura la noi acasă o astfel de politică față cu naționalitățile, care să satisfacă, dacă nu pretenșiunilor ultraistilor, cel puțin aspirațiunilor naționale corecte și drepte ale grosului Românilor și Sîrbilor dela noi. Nu putem să contăm la o durabilă și sigură alianță pentru aceea, pentru că atît la Români, cît și la Sîrbi este puternic sentimentul legăturii de rasă. Aceste națiuni sînt mult mai mici, decît ca să nu reflecte la conaționalii lor, care locuiesc în statul nostru.

Națiunea germană se poate lipsi de acei co-naționali, cari sînt în Austria; Franța nu-și bate capul cu cele ce se petrec în Belgia și Elveția cu Francezii, pentru-că și fără de acestia ea este mare și puternică. Dar' Sîrbii și Românii de preste Drava și de preste Carpați au cel mai mare interes pentru conaționalii lor de aici, fiindcă acestia se țin de națiunea lor, ca o parte întregitoare a acestei națiuni întocmai cum formează și în privința culturai și a literaturii o parte a aceleia. De aceea este de o influență covârșitoare cu privire la relațiunile noastre civile împregiurarea, că ce politică urmărește aici în lăuntru statul și societatea maghiară. O tractare dreaptă, o politică bună față cu naționalitățile este...

Președintele: Rog pe on. dl deputat să binevoiască a vorbi la bugetul ministerului de instrucțiune. (Viue aprobări.) Nu e tocmai potrivit acest buget, pentru-ca on. deputat să se ocupe cu cestiuni de naționalitate. (Viue aprobări generale.)

Ludovic Mocsary: Eu așa cred, că cestiunea naționalităților ar trebui să intereseze pe parlamentul maghiar și odată într'un an s'ar pute vorbi și despre ea. (Sgomot.) O politică de naționalitate cum se cade: acesta este prețul, ca să putem trăi cu Românii și cu Sîrbii în bună amicitie și alianță.

Dați acest preț, pentru-că este totodată și prețul, cu care ne putem câștiga și în lăuntru în propriul nostru cerc, liniștea și conviețuirea pacifică. Să mobilisăm în direcțiunea aceasta, on. casă, cât se poate mai curînd, cheltuelile ce le vom avea cu această mobilizare nu ne vor păgubi, vî asigur; pentru-că nu împărtășesc vederile acelora, cari cred, că naționalitățile din Ungaria nu se pot împăca și mulțumi, cari cred poate, că ne vor lua numai în rîs, dacă acum în oara a douăsprezeceia am voi să începem a ne împrietini cu ele. Sciu, on. casă, că naționalitățile, care trăiesc în statul nostru sînt gata a se împăca, și doresc aceasta din parte-le; ele sînt gata a încheia pace cu noi pe acea basă, ce a așezat-o legea dela 1868; dar' cer, ca acea lege să se respecte și să nu rămână numai pe hîrtie. Nu creadă nimenea, că popoarele ar voi să rupă așa de ușor legăturile milenare. Naționalitățile din Ungaria nu intenționează aceasta, ele sînt alipite cu iubire de acest pămînt, dar' voesc să se simțî aici în patria lor propriă în adevăr, acasă. Dîc să mobilisăm în această direcțiune mai bine ați, decât mîne. Aceasta va fi cea mai bună pregătire față cu ori-și-ce eventualități viitoare și eu sînt convins, că ar echivala cu o armată, dacă ne-ar succede să ne inaugurăm o politică de naționalitate cum se cuvine. Ce privește bugetul, deoarece ce nu l'am primit în total, nu-l acceptez nici în special.

Cronică.

Numiri. Ministrul ungar de culte și instrucțiune a numit pe profesorul substituit Iuliu Bodrogi dela preparandia de stat din Sighegi-Marmatiei de profesor definitiv la același institut. — Direcțiunea financiară din Sătmár a numit pe oficialul de dare cl. V George Kovács din Sighegi-Marmatiei de oficial de dare cl. IV tot acolo; ear' pe Ludovic Csányi, candidat de practicant la oficiul de dare din Sătmár, l'a numit de oficial de dare cl. VI tot la același oficiu.

Asentarea din anul acesta. Ministrul de honveți a emis referitor la asentarea din anul acesta o ordinațiune, în care se înșiră acele cercuri de asentare, în care este de a se presenta și clasa a-4-a de etate. Mai departe cuprinde această ordinațiune, că toți aceia, ce pătînesc de trahomă curabilă, sînt de a se transpune înainte de a fi asentați într'un spital, ear' unde nu există vre-un spital, sînt acestia de a se supune unui tractament medical sub îngrijirea autorităților, și după aceea sînt de a se supune comisiunii asentătoare. Cei obligați la serviciul militar, a căror boală de ochi nu se poate defini, sînt de a se transpune unui spital militar. În sfîrșit, indiviți obligați la serviciul militar, ce absentează dela asentare fără scusă, sînt de a se sili, dacă e lipsă, că se se prezenteze.

Prelegerile publice în folosul „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu” se continuă mîne, Duminecă, în 8/20 Februarie, cu prelegerea d-lui Dr. Ioan Crișian: „Despre căsătorie”.

La muncă tot nemaghiari și ear' nemaghiari. Secretarul de stat în ministerul de finance, Dr. Frideric Köffinger, și-a așternut demisia ministrului-preșident Tisza înscărcat cu conducerea afacerilor ministerului de finance. Demisia a fost și primită într'un mod foarte măgulitor pentru valorosul funcționar. În locul lui a fost numit secretar de stat, consilierul ministerial de până acum, Dr. Alexandru Wekerle. Secretarul de stat Köffinger rămîne și după pensionare comisar al guvernului ungar la banca austro-ungară.

Reuniunea română de cântări și musică din Oravița arangiază Duminecă în 15

(27) Februarie 1887 în sala hotelului „Coroana ungurească” din Oravița un bal mascat, cu ocaziunea căruia corul va produce „Forfecarii” operetă comică într'un act. Persoanele: Oprescu, primar: dl Lazar Dragoescu; Sbicescu, student: dl Ioan Popa; Ghiță, haiduc: dl Alexie Pocrean; Ioana, servitoare: dl Stefan Dodociu. Corul studenților. — Corul servitorilor. Bilete de intrare se capătă la d-nii: Atanasie Stepan, I. E. Tieran, Dimitrie Pocrean, Ioan Mateserean, Alexandru Bercian și seara la casă. Începutul la 8 oare seara. Comitetul.

Balul român din Alba-Iulia. Ni se scrie din Alba-Iulia ddo 18 Februarie n. următoarele: „Balul arangiat de către junimea română a succedat peste toată așteptarea. Zeloasa tinerime, condusă cu înțelepciune și energie de meritul ei președinte, dl avocat Rubin Patia, prin acest festin național nu numai a procurat momente de eternă suveniră plăcută românilor din aceste părți, ci a și contribuit foarte la câștigul moral, a înmulțit vađa și stîmna națiunii înaintea străinilor, a căror cea mai mare parte numai tot năvâvorit a voit să cugete, să vorbească și să scrie asupra noastră și a junimei române. Acest bal s'a arangiat și în anul acesta și nu a rămas îndărăt balurilor din anii trecuți, căci atât în privința morală, cât și în cea materială a avut un succes strălucit. Întru cât 'mi-s'a spus din partea arangiatorilor, cari sînt demni de laudă pentru buna arangiere a balului, venitul curat din anul acesta e 55 fl. D-nii oficiali dela regimentele 50 și 64 sînt demni de laudă, căci au participat într'un număr foarte mare. Intrînd în sală pe la oarele 9, coardele vioarelor rîspîndiau dulci melodii de hore românesce, lăsînd a recunoaște într'insele, că se joacă favoritul joc a Alba-Iulienilor: „Ardeleană”. Dar' ceea-ce mai mult m'a suprins la vederea acestui joc, era o tînră fetiță în fruntea jocului în port național românesc — o combinațiune din portul din România cu originalul port al Albei-Iulienilor. Întreg costumul, deși nu era bogat, se vedea a fi lucrat cu mult gust și eleganță. Mult aș dori, ca acest exemplu să fie mai des imitat și de celelalte d-soare din Alba-Iulia cu atât mai mult, căci după cum se scie în România și chiar în Transilvania a început a se purta portul național la toate balurile. Balul 'și-a început adevăratul seu curs, cu valsul „Suspînul” de Ivanovici, durînd apoi cu o mare veselie și animosităte până către 4^{1/2} oare dimineata. Balul a fost și în anul acesta frecventat de un public numeros astfel, încât la primul cadru au jucat 28 părechii, ear' la „Romana” primă 24 părechii. Aș dori, ca seara de 17 Februarie 1887 st. n. să rămână neștearsă în inimile celor ce s'au bucurat de dînsa și să se repeteze cât mai des.” Luciu.

Medicul general, Dr. Podrazky, președintele departamentului 14 din ministerul de războiu a ținut în reuniunea științifică militară din Viena o disertațiune instructivă și bogată de idei despre sanitarea militară într'un războiu viitor.

Corp de ofițeri „patriotic”. Sub acest titlu cetim în „Kolozsvár” dela 18 l. e. n.: „Unul dintre corespondenții nostri din Bistrița notează o frumoasă trăsătură despre sentimentele patriotice ale garnizoanei armatei comune de acolo. La 12 l. c. corpul ofițerilor de acolo au arangiat un bal splendid și au decorat sala de joc exclusiv cu steaguri naționale. Multora dintre domni Sași ce au participat le-au împuns ochii aceste steaguri — dar' maghiarimea ce s'a prezentat 'și-a petrecut cu atîta mai bine la acest bal. E într'un adevăr pagubă a acusa, pentru preocuparea singuraticilor, acel corp ofițeresc, care chiar în Bistrița a dat simpatice dovești despre sentimentele sale patriotice.”

Semnele timpului. În fabrica de conserve din Budapesta, mai anii trecuți erau ocupați vre-o 100 de lucrători. În zilele aceste s'a sporit însă numărul lucrătorilor la 400, ear' pe viitor se vor accepta încă vre-o 200 de lucrători, așa încât fabrica va fi în poziție de a furnisa la 80,000 porțiuni de conserve. Acum se lucrează neîntrerupt și cu o grabă febrilă. Din cele spuse rezultă, că situațiunea e — foarte pacinică.

Tălhari în comitatul Eisenburg. A trecut mai tîrziu un an, de când banda de tálhari a lui Savanyu Józsi a fost cu desăvîrșire împrăsciată, și mulți dintre tálhari împreună cu căpitanul lor au fost prinși și arestați. O parte din tálhari au scăpat, și ei 'și-au urmat posesiunea lor spre marea frică și pagubă a populațiunii din comitatul amintit. Nu de mult cinci tálhari mascați pîntr'ună în cărcima arîndașului din Udvard, și-i stoarseră acestuia 500 fl. Pentru a-și scuti retragerea, ei au dat alarmă de foc, țeranii alarmă n'au lăsat însă să fie înșelați, ci cunoscînd toanele tálharilor, ei 'i-au urmărit și au prins pe doi din ei. La unul din acestia s'au și aflat cei 500 fl. luapi dela cărcimar.

Arderea teatrului din Laibach. Teatrul țerii din Laibach a ars de tot. Numai zidurile au rămas. Focul a fost observat la 2 oare dimineata, când interiorul teatrului era deja cuprins de flăcări. Familia maestrului de teatru Gogola a fost scăpată. Se dice, că focul s'ar fi născut prin schînteii ce au eșit din pistoale în seara reprezentațiunii operetei „Fatinița”. Teatrul a fost asigurat cu 85,000 fl.

O judecată imparțială. Regina Elisabeta din România de mai mult timp încoace își consacră cănta o oară pe ți pentru deprinderi

în cântări, fiindcă oamenii curții au asigurat-o, că vocea ei e foarte plăcută și puternică și poate concura cu cele mai renumite cântărețe. Înainte de asta cu vre-o câteva zile regina era îngrijită pentru organul ei și deoare-ce scia, că oficial nu 'i-se va face o critică dreaptă, a cercetat singură și incognito pe profesorul de musică francez Dumanois, care, după-cum a cetit regina în diare, se află de present în București. Regina 'i-a cîntat unele scale, un cântec și o arie dintr-o operă, apoi 'i-a dat maiestrul: „Voce n'ai de loc, dar' mult sentiment musical și o frumoasă frasar; pentru operetă le-aș pute educa, dar' sincer vorbind, D-ta n'ai mîtra pentru operetă.” Regina, care încă tot își păstra incognito, a predat în urmă profesorului biletul și vre-o câțiva galbeni, apoi își cumpără, înainte de a merge acasă, douăsprezece extrase de operete pentru studiu privat.

Raport general *)

despre activitatea „Reuniunii române de cântări din Sibiu” și a comitetului ei în decursul anului 1886.

(Urmare.)

Cu abatere dela trecut a înlocuit reuniunea noastră anul expirat cel dintîi concert ordinar prin reprezentarea operetei de C. Kreutzer: „O noapte în Granada” (das Nachtlager in Granada). A fost fără îndoială grea problema, ce 'și-a propus reuniunea să deslege de astădată. Ea deduse, ce e drept, dovești de dibăcie prin executarea în mai multe rînduri de piese mai mari și mai grele, precum au fost „Cruciații” de W. G. a de, „Crăeasa lelelor” de W. G. a de etc., se mîrginise însă în sfera concertelor, la simpla executare a musicii, și nu se extinse și la joc. De aceea li se părea multora problema indicată foarte incumetată, alții earăși o considerau de-a dreptul de nerealisabilă. Nedumeririle acestea nu erau lipsite de motive și încă de cele greu cumpănitoare. Cestiunea înlocuirii concertului prin o operă s'a ventilat și discutat în comitet abia prin a doua jumătate a lunii lui Februarie a. tr., ear' studiarea s'a început în faptă numai la sfîrșitul acelei luni. Și fiindcă până la Paști trebuia să se fi dat opera, deoarece ce dela acest timp începînd avea să ocupe teatrul cetățenesc din loc o trupă teatrală germană, reuniunea avea abia 7 săptămîni timp pentru pregătire. — A amîna reprezentarea pe toamnă tîrziu — până la sfîrșitul sezonului de petrecere aci a numitei trupe teatrale, ar fi însemnat a renunța la ea pentru anul întreg. Mai era și o altă împregiurare, care vorbea pentru vederile celor nedumeriți. Partitura pentru orchestra dela opera, ce era să se reprezente, după-cum de comun se scie, n'a eșit în tipar, și era de prevădut, că va fi greu de cîștigat, ear' de altă parte lipsa cu totul a unei traduceri acomodate în limba română a libretului, ceea-ce, considerînd greutatea celei mari împreunate cu o astfel de traducere, era una din lipsele cele mai îngrijitoare, de asemenea era de natura de-a mări îndoiele. „Voesc și vei pute” 'și-a dîs reuniunea și cu aceasta s'a pus pe lucru. Se împărțiră rolurile, mai fiecare membru din comitet luă asupra 'și câte o comisiune: unul de-a angalia musică, altul de-a procura partitura, sau cel puțin voia pentru orchestră, al treilea pentru de a pune la cale efectuirea garderobei etc., și pregătirile se urmară cu o vioiciune neobicinuită. Cele 7 săptămîni încă nu erau împlinite și opera era studiată. Greutățile, ce se păreau la început neînvîngibile, acum nu mai existară, erau superate, ear' opera era preparată astfel, încât reprezentarea, ce a avut loc, înaintea unei case pline până la cel din urmă loc, la 15 Aprilie n. 1886, după apărările ce 'i-s'au făcut în foile locale, a întrecut și cele mai cutezate așteptări, spre cea mai mare mirare a celor ce la început aveau nedumeriri, îngrijeați fiind de soarta reuniunii. — Astfel încuragiată, reuniunea a hotărît să repetească reprezentațiunea la 17 Aprilie st. n., destinînd venitul curat, în părți egale, pentru fondul scoalei de fete, întemeiată și susținută de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român” și pentru „Reuniunea pentru înfrumusețarea Sibiului”. Fînd venitul ambelor producțiuni 675 fl. 65 cr., ear' cheltuelile 566 fl. 33 cr., și astfel restul bun 109 fl. 32 cr., societățile atinse mai sus, în al căror folos a fost dată reprezentațiunea din urmă, au primit și cuitat suma de câte 54 fl. 66 cr. v. a.

Rolurile din operă au fost împărțite astfel: Partia Vîntătorului (bar.) o a cîntat oaspele dl N. Popovici, profesor în Caransebeș; partia Gabrielei (sopran) o a cîntat d-na Maria Crișian; partia lui Gomez (tenor) o a provădut dl G. Pop. teolog, ear' partiile bandiților le-au cîntat d-nii: Isaia Popa (Vasco), Mateiu Voilean (Pietro) și Dr. I. Crișian (Ambrosio). Corurile le-a executat corul reuniunii, ear' acompaniarea o a provădut orchestra cetățenescă din loc sub conducerea dirigentului reuniunii.

Dacă reușita atât de bună a reprezentațiunii trebuie să satisfacă pe toți membrii activi ai reuniunii, avînd fiecare parte la succesul cîștigat, în frunte cu neobositul ei președinte, totuși în deosebi trebuie să aducem tributul de recunoștință și cea mai adîncă simțită mulțumită dirigentului nostru, prof. sem. G. Dima, care cu cel mai înfoc zel și cu abnegațiunea cea mai rară, afară de oficiul seu de conducător, a luat asupra 'și și a dus în deplină în modul cel mai nimerit și traducerea libretului, o muncă aceasta pe cât de ostenticioasă pe atât și de grea. Putem dice fără teamă de-a întîmpina opozițiune, că la pregătirile, ce le făcea reuniunea noastră pentru operă, dirigentul ei cu o mîna da tac-

tul, ear' cu cealaltă scria libretul pe românește. Ne simțim mai departe îndemnați a aduce călduroasa noastră mulțumită și recunoștință iubitelui oaspe, profesorului de musică din Caransebeș, N. Popovici, care la invitarea noastră s'a grăbit în modul cel mai preventiv, cu impunerea de jertfe chiar și materiale, a ne veni într'ajutor și a da — pre lungă provederea partii desemnate dînsului — tot spriginul posibil dirigentului nostru la conducerea probelor întru exercitarea jocului. Trebuie să recunoașcem apoi meritul tuturor solistilor, cari cu diligență și multă osteneală s'au năuit a împlini sarcinile, ce le luaseră asupra 'și.

Mai cu seamă însă ne simțim datori a exprima mulțumita reuniunii doamnei Maria Crișian, care cu abnegațiune rară a făcut, chiar fiind bolnavă, posibilă reprezentațiunea a doua, precum și doamnei Minerva Brote, care cu îndatinata dînsiei bunătate s'a supus fatigilor continue de acompaniare în tot decursul studierii operetei.

Și în anul expirat a studiat corul câteva cântări bisericești după compozițiuni de ale domnului dirigent G. Dima și le-a executat în biserică din cetate cu ocaziunea unor serbători mai mari.

Și o excursiune în „Dumbrava” Sibiului a arangiat reuniunea noastră în anul expirat, luînd parte public aleși și foarte numeroși și executîndu-se din partea corului reuniunii mai multe piese.

Inregistrăm mai departe faptul, că la 2 Iulie 1886 membrii activi ai reuniunii au dat o convenire socială dimpreună cu corul seminarial cu scop ca venitul curat să se împartă în părți egale între reuniune și corul seminarial. La convenirea aceasta a conlucrat, angagiată fiind, și musică militară dela regimentul 82 staționat în Sibiu.

Scoala de cor înființată, după-cum ne-am fost luat voie a raporta la adunarea generală din anul trecut, de către reuniunea noastră cu sucursul „Reuniunii femeilor române din loc”, a funcționat cu bun succes până în vara anului expirat. Schimbarea împregiurărilor produse prin deschiderea scoalei civile de fete susținută de „Asociațiunea transilvană”, a împedat deocamdată funcționarea mai departe acestei scoli, e însă speranță, că în viitorul cel mai apropiat ea se va pune din nou la cale.

Atata cu privire la rezultatul moral dobîndit de reuniunea noastră în decursul anului 1886. (Va urma.)

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 19 Februarie n. Casa deputaților. Discușiunea asupra creditului pentru gloate. Ministrul de honveți motivează proiectul și îndreaptă la înarmările febrile ce le fac statele europene precum și la rapoartele politice în cordate. Față cu aceste, monarchia și statul ungar nu poate să rămână neactivi, ca să nu ne facem vinovați de neglijență. Guvernele, mai ales însă guvernul nostru doresce pacea, a cărei susținere e de dorit și de sperat. Cu toată dispozițiunea apăsătoare domnesce pretutindenea pe noi nu ne amenință o primejdie iminentă; dar' situația pretinde atențiune și precauțiune. În numele opozițiunilor au declarat Apponyi, Irányi, Vadnay și Truția, că în fața serioasei situațiuni europene, statul ungar trebuie să tragă toate consecvențele. Deși toți doresc pacea, însă cu susținerea deplină a intereselor, în cazul extrem sînt gata de a aduce ori-ce jertfă și votează în unanimitate creditul. Ministrul-president Tisza primesce votul unanim drept o expresiune a iubirii de patrie și de tact politic, fără care o națiune liberă nu poate exista. Ținta și năsuința guvernului e: susținerea păcii. Dacă cu toate aceste cere creditul, aceasta se face în interesul păcii, și dacă s'ar ivi primejdia unui războiu nouă impus, să fim în poziție de a susține în mod defensiv interesele monarchiei. Direcțiunea politice externe e acum ca și mai nainte neschimbat aceeași: susținerea păcii cu deplină scutire a intereselor noastre. În considerațiunea situațiunii noastre financiare, guvernul s'a mîrginit la cele mai de lipsă. Scopul nu e mobilizarea, nu e pregătirea de războiu, ci precauțiune față cu eventuala ivire a războiului. După aceea s'a votat proiectul în unanimitate. Truția da expresiune sentimentelor patriotice ale naționalilor declarînd, că acolo unde e vorba de vađa și de siguranța patriei, care e și a lor și ai cărei fii credincioși sînt, nu poate fi discordie.

Londra, 19 Februarie n. În casa de jos guvernul justifică intervențiunea în favoarea independenței Bulgariei și declară, că nu a avut nici când intențiunea de a împinge pe Austro-Ungaria la un războiu.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

*) Celelalte diare române din patrie sînt rugate a reproduce acest raport.

Economic.

Piața din Sibiu, 18 Febr. Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 5.70 până fl. 6.50, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.50, până fl. 5.30 secăra 68 până 72 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, orș 60 până 64 chilo fl. —, până fl. —, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.40 până fl. 4.80, melaial 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.70 până fl. 1.90, semēnța de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.50, linteia 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.50, slămina 100 chilo fl. 46.— până fl. 48.—, unsoarea de porc fl. 44.— până fl. 48.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, luminei sēu d fl. 34.— până fl. 36.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 48.—, săpunul fl. 20.— până fl. 22.—, fēn 100 chilo fl. 1.50 până fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 2.50, spiritul p. 100 l. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 28 cr., carnea de vițel 26 până 50 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec 22 până 24 cr., ouă 10 cu 20 până 24 cr.

Piața din Făgăraș, 17 Febr. Grâu frumos hectolitru fl. 5.50 până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.30 până fl. 4.60; secăra fl. 3.70 până fl. 4.—; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; ovēsul fl. 2.15 până fl. 2.25; semēnța de cânepă fl. 3.50 până fl. 4.—; semēnța de in fl. 9.— până fl. 10.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 7.— până fl. 8.—; linteia fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.60; melaial fl. 7.— până fl. 8.—; sēu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 25.—; unsoarea de porc 60—65, slămina 60—80; cânepa fl. 36.— până 40.— Un chilo carne de porc 36 cr.; carne de vită 28 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de mel 16 cr.; ouă 5—6 cu 10 cr., chim fl. — până fl. —; lumini turnate de sēu 40 cr. până 45 cr.

Tērgul de rimători în Steinbruch. În 15 Febr. n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 49.— cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 51.— cr. până 52.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerānească, grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușoară 49.— cr. până 50.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 48.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 50.— cr., transito ușori 48.— cr. până 50.— cr., in grāșai cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpēniție la gară.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 3 Februarie 1887.

Vânduările efectuate pe luna Ianuarie a. c.

Vendătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libru	prețul lei în aur
Manari	L. Mendl	Porumb	2000	59	6.30
Sasu	"	"	2600	58 ³ / ₄	6.30
"	"	"	400	59	6.25
Bozari	"	Orș	2000	41 ¹ / ₄	4.10
Cotti	Mila	Grâu	850	59 ³ / ₄	12.05
Agalidi	"	"	800	59 ³ / ₄	12.70
Dreifus	Bellet	"	2000	57 ³ / ₄	11.—
Grosiovi	Cotti	"	400	59 ³ / ₄	12.20
Gheorghidi	Emberico	Porumb	2500	60 ³ / ₄	7.10

Bursa de Budapesta

din 17 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	95.90
" " " 4%	86.20
" " hărtie 5%	146.—
Imprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	112.—
Bonuri rurale ung.	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " bânățene-timișene	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " transilvane	104.—
" " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dija ung. de vin	99.—
Imprumut cu premiu ung.	116.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	119.—
Rentă de hărtie austriacă	77.60
" " argint austriacă	79.60
" " aur austriacă	109.—
Losurie austr. din 1860	130.—
Acțiunile băncii austro-ungare	842.—
" " de credit ung.	279.75
" " " " austr.	271.30
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	6.02
Napoleon-d'ori.	10.13
Mărți 100 imp. germane	62.95
Londra 10 Livres sterlingi	128.40

Bursa de Viena

din 18 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	95.25
" " " 4%	86.15
" " hărtie 5%	146.30
Imprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—
Bonuri rurale ung.	104.—
" " cu cl. de sortare	104.—
" " bânățene-timișene	104.—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—
" " transilvane	105.—
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dija ung. de vin	99.—
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	119.60
Rentă de hărtie austriacă	77.80
" " argint austriacă	79.85
" " aur austriacă	109.—
Losuri austr. din 1860	130.75
Acțiunile băncii austro-ungare	845.—
" " de credit ung.	279.—
" " " " austr.	271.60
Argintul	—
Galbeni împărătești	6.04
Napoleon-d'ori.	10.14
Mărți 100 imp. germane	62.90
Londra 10 Livres sterlingi	128.50

Cursul pieței din Sibiu

din 19 Februarie st. n. 1887.

Hărtie-monetă română	Cump.	8.36	vënd.	8.44
Lire turcesci	"	11.35	"	11.35
Imperiali	"	10.35	"	10.45
Ruble rusesci	"	1.13	"	1.15

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	91.—	vënd.	92.—
" Rur. conv. (6%)	"	85.—	"	87 ³ / ₄
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	240.—	"	246.—
Banca națională a României	"	970.—	"	980.—
Impr. oraș. București	"	30.—	"	36.—
Act. de asig. Națională	"	195.—	"	192.—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 3 luni	"	25.13 ³ / ₄	"	—
Societ. const.	"	—	"	142 ¹ / ₂
Aur	"	18 ¹ / ₄	"	18 ¹ / ₂

Un învățăcel

cu 2 sau 3 clase gimnasiale ori reale, cunoscător de limba română, se caută de „Institutul tipografic“. Întrarea poate urma numai decât. [404] 4—4

Concurs.

[407] 3—3

Devenind în vacanță următoarele stipendii, și anume:

A. 1. Un stipendiu de 50 fl. pe an din fundațiunea anonimă „Dobâca“, destinat pentru un gimnasist născut în fostul comitat al Dobâcei.

2. Un stipendiu de 40 fl. pe an din fundațiunea „Radu M. Riuerean“ pentru studenți la gimnasia.

3. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Galliană“ pentru studenți de gimnasia.

Mai departe fiind vacante următoarele:

B. 4. Un ajutor de 60 fl. pe an, pentru tineri sau tinere, ce ar voi să învețe la vre-un institut sau corporațiune industrială din patrie, vre-una din meseriile: țesutul de pânzărie, covoare, părți de îmbrăcăminte pe rēsoaie mai perfecționate sau cusătură de albituri, broderii sau croitorie superioară de dame sau bărbați, sau arta orologeriei, juvergiei (argintăriei) sau a farmaciei.

5. Un ajutor de 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofaleană“, pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune „Tofaleu“, cari ar voi să învețe vre-o meserie oare-care.

6. 16 ajutoare de 25 fl. pe an, menite pentru tineri români, cari voiesc a învăța vre-o meserie, dar' mai cu seamă: rotăria, lemnăria (bărdășia), fărăria, mēsăria (tēmplăria), cismăria, pēlărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin aceasta se escrie concurs.

Cererile sūnt a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în Sibiu până la 1-a Aprilie st. n. 1887. Cererile întrare mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre-unul din stipendiile amintite sub litera A. 1—3 au să acudă la supli-cele lor:

- carte de botez în original sau în copie legalizată;
- testimoniu scolastic de pe sem. I-ii al anului scol. curgător;
- atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercetează școala de present;
- atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Conform literelor fundatiionale, la obținerea stipendiului de sub 3 din fundațiunea „Galliană“, ceteris paribus va avē preferință acela dintre concurenți, care va dovedi, că se trage din familia fundatorului, și anume din familia „Popu și Antonu.“

Suplicanții la vre-unul din ajutoarele amintite sub B. 4—6 au să presente următoarele documente:

- atestat de botez în original sau în copie legalizată;
 - testimoniu scolastic de cel puțin 4 clase elementare;
 - atestat, că se află deja lucrând la vre-un măestru sau corporațiune, și cu ce succes.
- Aspiranții la ajutoarele de sub 5—6 vor avē să aștearnă în original sau în copie legalizată și contractul încheiat cu măestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII/1884).
- atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;
 - adeverință dela părinți sau tutori, că sūnt decisi a lăsa pe fii sau pupili lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la Sibiu, în 1 Ianuarie 1887.

Iacob Bologna,

vice-președinte.

Dr. I. Crișian,

secretar.

Subscria direcțiune-sucursală pentru Ungaria a

„Societății de asigurare din Viena“

(Wiener Versicherungs-Gesellschaft)

precum și a

„Institutului de asigurare de viață și rente din Viena“

(Wiener Lebens- und Renten-Versicherungs-Anstalt)

înființând deja cu dreptul de acceptare de polițe agenturi principale în unele orașe mai însemnate ale patriei noastre, are onoare a face cunoscut, că și-a câștigat de agenți principali:

Pentru Brașov pe dl Ioan Königes.

„ Cluj „ „ Mihail Kövály.

„ Esseg „ d-nii Sorger, Weissmayer & Comp.

„ Arad „ „ Adolf Abr. Assael.

„ Raab „Die Raaber Handelsbank“ (banca de comerț din Raab).

„ Oradea-mare pe dl Eugen Tóth.

„ Dobrițin „ „ Samuil de Simonffy, consilier regesc.

„ Pojon „ „ T. E. Mihályi, president al camerei de comerț și industrie.

„ Sopron societatea pe acții din Sopron „Bau- & Bodencredit-Bank“.

„ Seghedin „ pe dl Paul de Tóth.

„ Timișoara „ d-nii Frații Redl.

„ Becicherecul-mare pe d-nii Hirtenstein & Reiner.

„ Mișcolț „ pe dl Aladar de Török.

Cu această ocaziune ne luăm voie a îndrepta publicului p. t. asigurator rugarea, ca să binevoiască a se adresa către societățile noastre cu stimatele sale mandate atât în ramura de asigurare contra focului, a grindinei și a transportului, cât și în ramura asigurării de viață, eventual a se adresa către respectivele noastre agenturi principale și a ne onora cu încrederea sa.

Societățile noastre sus-numite în puterea înșemnatelor lor fonduri ofer de o parte siguranță perfectă pentru punctuoasă împlinire a angajamentelor luate, de altă parte aceste societăți, în urma moderatelor lor premii, sūnt în stare a susține cu succes concurența cu alte societăți de asigurare, ce actualmente operează în patria noastră, în special însă în ramura asigurării de viață, prin primirea de combinațiuni deosebit de favorabile în tabelele sale, societățile noastre sūnt în poziție a pute corespunde pe deplin tuturor pretențiunilor publicului asigurator.

Mai departe societățile noastre și-au luat de princip a-și îndrepta deosebita atențiune asupra regulării punctuoase, conștiențioase și prompte a pagubelor provenitoare, și astfel noi sperăm, că p. t. public asigurator se va adresa cu mandatele sale plin de încredere către societățile noastre, precum și noi ne vom da toată silința a justifica totdeauna pe deplin încrederea pusă în noi.

În fine rugăm pe domnii notari cercuali și comunali, învățători poporali, industriași, neguțatori, precum și pe proprietarii mici, cari, aci ori într'altă localitate sau comună mai însemnată din patria noastră, sūnt aplecați a primi asupra lor vre-o agentură de a societății noastre, — să binevoiască a se adresa în scris, pentru obținerea aceleia, la noi, eventual la susnumitele noastre agenturi principale.

[292] 6—10

Ladislau de Tisza,

director.

Iosif de Ágoston,

secretar general.

Premiat totdeauna singur la 15 expoziții cu cele mai înalte premii, mai pe urmă în Londra 1883 cu două mari medalii pentru calitatea unturii și pentru modul pregătirii ei.

Cea mai curată untură de pesce medicală a lui Petru Möller.

Pregătită cu multă îngrijire în propriile factorii ale lui Möller din fcați de pesce proaspeți și sănătoși, plăcută la gust și miros, această untură se recomandă cu cea mai mare căldură în deosebi și pentru copii de către cele dintâi capacități medicinale pentru ușoara ei digestibilitate.

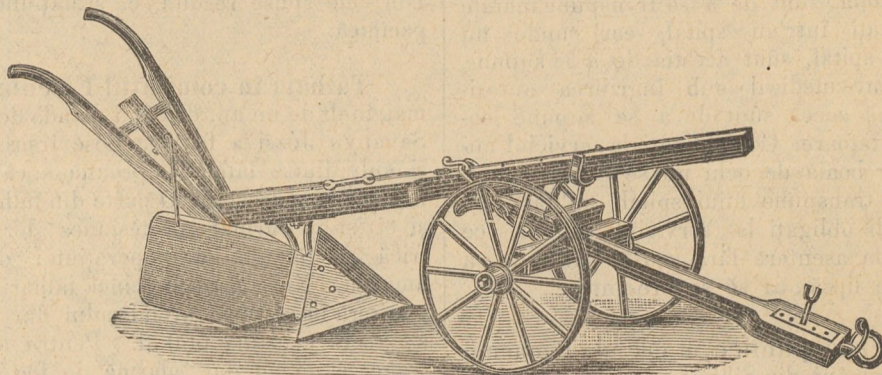
Prețul 1 fl. La 6 sticle gratuit pe postă. Vēndătorilor rabat.

Se poate procura prin toate spițeriile și drogăriile din monarhie și en gros prin depositul general pentru Austro-Ungaria: Robert Gehe, Wien, III Heumarkt Nr. 7.

Depozite: Sibiu: spițeria C. Müller, I. B. Misselbacher sen., negustori. Bistrița: Frații Fleischer, negustori. Blaj: spițeria C. Schieszl. Orăștie: spițeria Ios. Graffius. Alba-Iulia: I. B. Misselbacher sen., negustor. Cluj: I. B. Misselbacher sen. Mureș-Oșorheiu: spițeria D. Bernadi.

[358] 5—9

Pentru moșieri și economi!

Pentru-ca până acum atât de preferatele și în toată țeara tare răspândite

Pluguri de întors

[397] 4—4

sē nu suferē și mai mult în executarea și efectuarea solidă, apēsate fiind de prețuri de concurență afară din seamă ieftine, în calitate și în material, fabricanții de mașine sibiieni Andreiu Rieger, Andreiu Török și Samuil Wagner s'au unit cu posesorii usinei de fer din Szent-Keresztbánya Hrobany & Lantzky, reprezentați prin Riemer Ede în Odorheiu, sē producă plugurile de întors în mod solid, din materialul cel mai bun, și sē le vēndă cu aceleași prețuri, și anume cu un fer de oțel pe lūngă bani gata a fl. 7.50, pe cambiu însă cu fl. 8 loco fabrica.